

Διαμεσολάβηση: Ιδιωτικοποίηση της δικαιοσύνης χωρίς πτυχίο Νομικής και ένα νέο φιλέτο για την αγορά

Με τη δημοσίευση του νόμο 4640/2019 (ΦΕΚ 190/30.11.2019 Α) για τη διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ολοκληρώνεται πλέον η εισαγωγή του θεσμού της υποχρεωτικής διαμεσολάβησης στην ελληνική έννομη τάξη, που σταδιακά είχε εισαχθεί με τα άρθρα 179 έως 206 του Ν. 4512/2018 και με τον ν. 3898/2010 (τότε ως προαιρετική) σε συμμόρφωση και κατ' εφαρμογή της από 21/5/2008 Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του νέου νόμου, η ισχύς του αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (30/11/2019), πλην των άρθρων 6 και 7, που αναφέρονται στην υποχρεωτική διαμεσολάβηση, τα οποία τίθενται σε ισχύ και καταλαμβάνουν τις αγωγές που κατατίθενται μετά την παρέλευση των οριζόμενων ημερομηνιών (15/1/2020 και 15/3/2010 κατά περίπτωση). Ήδη όμως, ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ, με το άρθρο 3 παρ. 2, ο πληρεξούσιος δικηγόρος οφείλει να ενημερώσει τον εντολέα του εγγράφως για τη δυνατότητα διαμεσολαβητικής διευθέτησης της διαφοράς και το ενημερωτικό έγγραφο, που συμπληρώνεται και υπογράφεται από τον εντολέα και τον πληρεξούσιο δικηγόρο του, κατατίθεται με το εισαγωγικό δικόγραφο της αγωγής που τυχόν ασκηθεί **επί ποινή απαραδέκτου αυτής**.

Με τον νόμο 4640/2019, η διαμεσολάβηση καθίσταται υποχρεωτική, ως στοιχείο προδικασίας επί ποινή απαραδέκτου του ενδίκου βοηθήματος. Συγκεκριμένα, θεσπίζεται υποχρεωτική διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές διαφορές όπου τα μέρη έχουν εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της μεταξύ τους διαφοράς: α) Οικογενειακές διαφορές, εκτός από αυτές των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1, καθώς και εκείνες της παραγράφου 2 του άρθρου 592 Κ.Πολ.Δ., β) Διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και Πολυμελούς Πρωτοδικείου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, γ) Διαφορές για τις οποίες σε έγγραφη συμφωνία των μερών προβλέπεται και είναι σε ισχύ ρήτρα διαμεσολάβησης. Εξαιρούνται της υποχρεωτικότητας οι διαφορές στις οποίες διάδικο μέρος είναι το Δημόσιο, Ο.Τ.Α. ή Ν.Π.Δ.Δ..

Ακόμη στον ίδιο Νόμο, πέραν της ποινής του απαραδέκτου του ενδίκου βοηθήματος που κατατίθεται χωρίς να προηγηθεί η υποχρεωτική διαμεσολάβηση, προβλέπονται ποινές από 100 έως 500 Ευρώ για τον διάδικο που δεν προσέρχεται στη διαμεσολάβηση. Ορίζεται αμοιβή του διαμεσολαβητή το ποσό των 50 Ευρώ για την αρχική συνεδρία και πέραν αυτής ωριαία αμοιβή το ποσό των 80 Ευρώ. Η αμοιβή του νομικού παραστάτη κάθε μέρους συμφωνείται ελεύθερα και για τη συμμετοχή του σε όλη τη διαδικασία της διαμεσολάβησης εκδίδεται, σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων, γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών ποσού 60 ευρώ για υποθέσεις αρμοδιότητας Ειρηνοδικείου, ποσού 100 ευρώ για υποθέσεις αρμοδιότητας Μονομελούς Πρωτοδικείου και ποσού 150 ευρώ για υποθέσεις αρμοδιότητας Πολυμελούς Πρωτοδικείου.

Με τον παραπάνω νόμο, ιδιωτικοποιείται η δικαιοσύνη και αυξάνεται το κόστος πρόσβασης στη δικαιοσύνη για τον πολίτη. Επιδιώκεται η μείωση της – ήδη μειωμένης – δικηγορικής ύλης και φυσικά ευνοούνται οι οικονομικά ισχυροί (ασφαλιστικές εταιρείες κ.α.). Η εχεμύθεια που προβλέπεται στη διαδικασία ευνοεί τον οικονομικά ισχυρό, ενώ η διαδικασία (της διαμεσολάβησης)

αποδεσμεύεται από νομικά στοιχεία ή επιχειρήματα του δικανικού συλλογισμού.

Διαμεσολαβητής δύναται να γίνει ο κάτοχος πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ανεξάρτητα αν έχει σπουδάσει Νομική Σχολή ή όχι, ενώ στον Νόμο προβλέπονται και εταιρείες διαμεσολάβησης (μη κεφαλαιουχικές).

Γίνεται έτσι κατανοητό ότι, εκτός από ιδιωτικοποίηση της δικαιοσύνης και αύξηση του κόστους πρόσβασης σ' αυτήν, **η διαμεσολάβηση αποτελεί και μια αγορά για την εκμετάλλευση της αγωνίας των δικηγόρων να αποκτήσουν προσόντα** προκειμένου να επιβιώσουν σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον με άλλους υποψήφιους διαμεσολαβητές – και ιδίως με τις ενώσεις των εταιρειών που λόγω δύναμης και εξειδίκευσης εύκολα θα κυριαρχήσουν.

Αν και ο θεσμός της «υποχρεωτικής διαμεσολάβησης» αυξάνει το κόστος πρόσβασης του πολίτη στη δικαιοσύνη, ιδιωτικοποιεί την απονομή δικαιοσύνης και λειτουργεί αποτρεπτικά για την διεκδίκηση του δικαίου στα δικαστήρια μειώνοντας τη δικηγορική ύλη, παρ' όλα ταύτα η πλειοψηφία του Δ.Σ. του ΔΣΑ τάχθηκε υπέρ του θεσμού.

Έτσι, ο ΔΣΑ ούτε καν απείχε τη μέρα ψήφισης του νομοσχεδίου σε αντίθεση με Συλλόγους που απείχαν όπως: Πειραιάς, Αγρίνιο, Γιαννιτσά, Ιωάννινα, Καλαμάτα, Κέρκυρα, Πάτρα, Ρόδος, Τρίπολη, Αίγιο, Αμαλιάδα, Κατερίνη, Κως, Ρέθυμνο, Σέρρες, Χαλκιδική, κλπ.